

Incidensen av beviljade patientskador efter primär knä- och höftproteskirurgi

Annette W-Dahl¹, Cecilia Aggeryd², Sabina Rahmanian², Ludvig Hansson², Mohammed Munasar Hussein², Gabriel Shabo², Pelle Gustafson³, Margareta Hedström⁴

¹ Svenska Ledprotesregistret, ² Karolinska institutet, ³ Lof – regionernas ömsesidiga försäkringsbolag, ⁴ Karolinska institutet, Karolinska Universitetssjukhuset.

Den som drabbats av en undvikbar skada i samband med hälso-, sjukvård kan ha rätt till ekonomisk ersättning enligt patientskadelagen och ortopedi är ett av de områden där skadeanmälningar är vanligast. Syftet med studien var att beskriva incidens av beviljade patientskador efter knä- och höftprotesoperationer nationellt, per region och operationsvolym samt vilka orsaker till patientskada som beviljades ersättning.

Skadeanmälningar efter primär knäprotesoperation och primär total höftprotesoperation med indikationen artros 2012-2021 identifierades via Lof – regionernas ömsesidiga försäkringsbolag. Information om antal operationer, enhet/regiontillhörighet och protestyp inhämtades från Svenska Ledprotesregistret. Incidensen av beviljade patientskador per 1 000 operationer beräknades nationellt, regionalt och enhet beroende på operationsvolym och typ av patientskada kategoriserades.

Totalt beviljades 1 079 respektive 1 562 patientskador 2012-2021 efter knä- respektive höftprotesoperation, en incidens på 8,1 respektive 11,4 per 1 000 operationer. Incidensen varierade i regionerna för knäprotesoperation från 15,4 till 5,4 och för höftprotesoperation från 30,4 till 4,9. Andelen patientskador minskade med ökat antal operationer/år, men mer påtagligt för knäproteser än höftproteser. Infektion var den vanligaste orsaken till beviljad patientskada efter både knä- och höftprotesoperation följt av mekanisk komplikation och nervskada efter knäprotes och omvänt för höftprotes. Det förekom även patientskador som kunde relateras till exempelvis anestesi och eftervård.

Skillnaden i incidens mellan regionerna var betydande vilket kan bero på varierande vårdkvalitet men också på rutin att upplysa patienterna om Lof och möjligheten till ekonomisk ersättning. Lägre andel patientskador vid enheter med större årlig operationsvolym indikerar att rutin och vana vid knä- och höftproteskirurgi kan vara till fördel.